

<<Ens costa molt com a societat entendre que hi pot haver amor romàntic sense sexe, però en canvi sí entenem el sexe sense amor. Per què?>>

En motiu del dia 6 d'abril, el Dia Internacional de la Visibilitat Asexual, l'Equip d'Igualtat de la USOC ha tingut l'oportunitat d'entrevistar a l'Elsa Velasco, membre de l'Associació Catalana d'Asexuals, qui es defineix com a asexual biromàntica.

Per entendre millor el què és i què implica ser una persona asexual en una societat hipersexualitzada, l'Elsa ens en fa unes bones pinzellades.

Com et definiries?

Em defineixo com a persona asexual biromàntica.

Com li explicaries a algú que no és asexual, el què és l'asexualitat?

L'asexualitat és una orientació sexual que es caracteritza per sentir poca o nul·la atracció sexual. Perquè ens entenguem, a les persones asexuals no ens posen altres persones, o bé ens posen menys del que es considera normatiu.

Quan et vas adonar que no complies amb la normativitat que s'espera de nosaltres socialment i com et vas sentir? Com vas gestionar-ho? I el teu entorn?

Em vaig adonar que hi havia alguna cosa estranya en mi cap als 19 anys, ara en fa deu. **D'entrada vaig pensar que tenia algun tipus de trastorn, que era defectuosa.** No li vaig poder posar nom fins fa un any, quan en tenia ja 28. En aquell moment vaig acabar d'entendre què és l'asexualitat i que la meva vivència quadra amb ella.

Un dels principals problemes que ens trobem les persones asexuals és que **és una orientació molt invisibilitzada.** Falten referents i per tant el procés de descobrir que ho som és molt complicat. **Per mi va ser un alleujament enorme comprendre que no estava malalta, sinó que simplement era diferent.** Tanmateix, a la meua parella de llavors li va sentar fatal; li va costar molt entendre que **el fet que no sentís atracció sexual no volia dir que no l'estimés.** Per desconeixement, la meua psicòloga d'aleshores va insistir en què

jo no era asexual, sinó que tenia un bloqueig amb el sexe que s'havia de tractar. La família ho va gestionar millor, tot i que encara hi ha coses que no han entès. Per sort, la majoria d'amics ho van entendre molt bé. Un gran inconvenient quan surts de l'armari com a asexual és que pràcticament has de fer una classe magistral per explicar què és, perquè molta gent no ho sap i es queda confosa.

A quins tipus de prejudicis t'has enfrontat al llarg de la teva vida?

Un dels clàssics és que si no hi ha sexe entre dues persones no hi ha amor de debò, i que per tant no sé estimar "bé". **Ens costa molt com a societat entendre que hi pot haver amor romàntic sense sexe, però en canvi sí entenem el sexe sense amor.** Per què? I si una persona amb parella no pot tenir sexe durant un temps per prescripció mèdica, vol dir que deixa d'estimar la seva parella? **Hi ha moltes maneres de sentir i expressar l'amor i totes són vàlides, sempre que hi hagi respecte.**

Un altre molt típic és **quan em diuen que en realitat no sóc asexual, que el que em passa és que tinc un trauma o bloqueig, o bé un problema hormonal. O el famós: "això és que encara no has trobat la persona indicada". Aquests prejudicis vénen del desconeixement,** de pensar que l'asexualitat no existeix, o bé que no és una orientació sexual, sinó una fase o un trastorn. Amb aquest tipus de comentaris acostumo a preguntar-los per què no els diuen això a altres persones. Per què no se li qüestiona a un home homosexual, per exemple, si està segur que no li atrauen les dones? I si en realitat és bisexual i té un bloqueig, o bé és que encara no ha trobat la dona adequada? Això ens semblaria una barbaritat. Per què podem respectar altres orientacions i l'asexualitat no? Per què hi ha gent que assumeix que en sap més que una persona que ha fet tot un procés d'informar-se, d'autoconeixement, de compartir-se amb altres persones amb vivències similars? **Perquè de l'asexualitat no se'n parla, perquè els referents que tenim associem el no voler sexe amb tenir una patologia.**

Donat que som un sindicat, no podem evitar preguntar si alguna vegada en el teu entorn laboral has patit alguna burla i/o discriminació. I en algun altre àmbit?

Per sort a nivell laboral no m'hi he trobat mai. Tanmateix, **a l'escola la meva falta d'interès en el sexe era sovint motiu de burla,** o bé se'm tatkava de lesbiana i rebia comentaris homòfobs. A nivell sanitari, he tingut problemes amb ginecòlegs que m'han repetit una i altra vegada que una dona sana ha de tenir relacions sexuals de forma freqüent, i si no, és que tinc un problema. A nivell de salut mental, **tres psicòlegs diferents han tractat la meva**

orientació com un trastorn a curar; dues psicòlogues em van arribar a aplicar una teràpia que jo no volia per intentar acabar amb el que consideraven que era un bloqueig, i la van voler continuar fins i tot després d'identificar-me com a asexual.

Creus que el fet de viure en una societat hipersexualitzada, afecta les persones asexuals? Per exemple, el fet que ens estiguin pràcticament venent el sexe a través de comercials de colònies o xocolata.

El sexe com a símbol d'èxit és a tot arreu, des de les sèries, els mitjans de comunicació, la publicitat, les converses amb l'entorn... **S'assumeix que tothom ho vol, que tothom sent atracció sexual. A les persones asexuals, aquest context ens fa sentir que no encaixem**, que estem trencades o som defectuoses. I, d'altra banda, ens suposa una pressió enorme, tant interna com externa, per ser com la resta de persones. Com tothom, interioritzem des de joves aquesta creença del sexe com a signe d'èxit i maduresa, a través de la **cultura hipersexualitzada**, i sovint ens acabem exposant a situacions que ens fan mal per tal d'encaixar-hi.

Quines propostes de canvi proposes o es proposen des de la vostra associació i què creus que poden fer les administracions per afavorir aquest canvi?

A l'**Associació Catalana d'Asexuals** treballem per millorar la visibilitat de l'asexualitat, entre altres coses. Un dels nostres objectius principals és fer divulgació d'aquesta orientació perquè les persones que potencialment s'hi puguin identificar la coneguin i puguin trobar un entorn segur on compartir les seves experiències. En aquest sentit, **un gest clau que poden fer les administracions és incloure l'asexualitat quan es parla del col·lectiu LGBTIQ+ en lleis i protocols —que no s'ometi la lletra A, bàsicament—. Millorar la formació del personal sanitari, d'atenció a la salut mental i de treball social perquè inclogui perspectiva LGBTIQ+ —i específicament sobre asexualitat—** també milloraria l'atenció a les persones del nostre col·lectiu i reduiria la discriminació que patim. En aquest sentit, des de l'ACA fem formacions i tallers divulgatius per a professionals i administracions.

L'Equip d'Igualtat de la USOC volem agrair profundament la feina feta i que segueix fent l'ACA dia a dia per visibilitzar el col·lectiu i que haguem pogut parlar amb algú que viu en primera persona les dificultats o violències que pateixen per culpa d'una societat que rebutja i desentén aquesta orientació sexual.